

נותנים צ'אנס לפיוס

בני המשפחות שלקחו חלק ביום הכיף שאורגן ע"י עמותת "בדרך להחלמה", יספרו בכפרם, שמעבר לקו הירוק, שפגשו ישראלים שאינם מתנחלים, אינם לובשי מדים וללא נשק ביד. צעד קטן לאדם, צעד גדול לפיוס והבנה בין שני העמים.

קרוב ל-5 שעות ביליתי עם ילדים, בני נוער והוריהם שמעבר לקו הירוק, ומתנדבי עמותת "בדרך להחלמה" הפרדס חנאית. 5 שעות של פעילות אחרת, חופשית, משחררת, מצחיקה, 5 שעות בהן חשתי תקווה חזקה, 5 שעות בהן נוכחתי שאם רק נרצה ונפעל בכיוון – יש סיכוי שנצליח, זה בידיים שלנו, שעות בהן מספר פעמים מצאתי את עצמי מנגבת דמעות של התרגשות ושמחה. כי איך אמר לי אחמד זחלול? – "מעבר להנאה ולכיף של היום, החוויות האלה נחרטות בלב. בלבבות שלנו ההורים, ובלבבות של הילדים שהם העתיד של כולנו, העתיד של האזור."

90 ילדים ובני נוער בגילאים שונים, מלווים בהוריהם תושבי הכפרים הערבים שמעבר לקו הירוק השתתפו ביום שישי האחרון של חודש יולי, ביום של הנאה ושמחה, יום של כיף, שאורגן על ידי יעל ויובל רוט ובעזרת מתנדבים נוספים מעמותת "בדרך להחלמה".

שעות הבוקר הוקדשו לבילוי בחוף דור, ולאחריו ארוחת צהריים משותפת במסעדת הבאולינג בגן שמואל, פעילות בפעלטון לקטנטנים ומשחקי באולינג לבני הנוער והמבוגרים, **שם הצייר** צייר את פני המשתתפים בקריקטורה, ו**שם המאפרת** איפרה את פניהם באיפור תיאטרלי, ולסיום מופע להטוטים של אומן הלהטוטים, איציק אור.

בשעת אחר הצהריים המוקדמת, רגע לפני עלותם אל ההסעות בדרך למחסום דרכו יעברו את המחסום בדרך לביתם שבכפר, ניגשו רבים מהמשתתפים ללחוץ יד ולומר תודה למארגני היום. לא היה כל צורך במילים, העיניים אמרו מה שהלבבות חשו: תודה! תודה! ושוב תודה!

"צריך לראות בשביל להאמין", אומר ריאד בלעוט בעברית רהוטה, "הילדים שלי כל כך מתרגשים לקראת יום כזה, את התיק לנסיעה לים הכינו שלושה ימים לפני, דיברו כל הזמן על הנסיעה לים, ולא הצליחו להירדם בלילה מרוב שמחה והתרגשות לקראת היום..."

"פשוט יום של הנאה וכיף משפחתי", אומרת רותם מפרדס חנה, מתנדבת בעמותת, "בסך הכל פעילות הומניטארית, המכוונת בעיקר כלפי הילדים ושותפים לה בני משפחותיהם. כולם זקוקים לימים שכאלה בשגרה היומיומית שלהם, ואין זה משנה אם האדם הוא ישראלי, פלשתינאי או צרפתי. על אחת כמה וכמה ילדים שבמשך השנה עוברים תהליך קשה של טיפולים רפואיים.

למה את לוקחת חלק בפעילות? מה זה נותן לך?

חוץ מהענין ההומניטארי אני מאמינה שזו תרומתי לקרוב הלבבות בין העמים. הפעילות מאפשרת לילדים ולמבוגרים המשתתפים בה לראות ישראלים מזוית אחרת. לפגוש ישראלים שרוצים ביחסי קרבה ושלום עם הפלשתינאים. אני מאמינה שבשובם לכפר הם מספרים את זה לחבריהם ובעצם משמשים שגרירים של שלום מעבר לגבול. למעשה בזכות הפעילות הזו אני מקרבת את השלום לכולנו, ישראלים ופלשתינאים, וגם אלי.

הצטרפתי ליום הכיף בשעת צהריים, במסעדת הבאולינג בגן שמואל. כשהגעתי היו במקום משפחות בודדות בלבד, שחזרו זה עתה מחוץ הים, יושבות וממתינות להגעת האוטובוס עם רוב המשתתפים. אני מנצלת את ההזדמנות בודקת מי דובר עברית, וממהרת להתיישב לידו.

ריאד בלעוט מכפר רומאנה יושב ליד השולחן עם מוחמד בן 7, אברהים בן 9 ואחמד בן 15 שלושה מבין ששת ילדיו. השלושה שנותרו בבית רצו לבוא אבל נאלצו לוותר בגלל התחייבויות אחרות. "בשנת 2005 פרצה שריפה בבית שלי" הוא מספר, "מוחמד שהיה אז בן שנה וחודשיים ניכווה קשה בשריפה. הוא היה מאושפז בבית החולים רמב"ם במשך 40 יום, מאז הוא בתהליך ארוך של טיפולים רפואיים הכולל הרבה ניתוחים. כדי להמשיך את הטיפול הרפואי ברמב"ם הייתי צריך לפנות למשרד הבריאות של הרשות הפלשתינאית ולקבל את אישורה. זה לא היה פשוט. הם לא ממהרים לתת אישורים כאלה. בהתחלה היינו מגיעים לביקורת מידי שבועיים, מידי פעם מוחמד היה מתאשפז לתקופות ממושכות יותר לניתוח. כל אישפוז וכל ניתוח כרוך בעלויות גבוהות מאד, ולי אין את הכסף הזה. בודאי לא אחרי שריפת הבית על כל תכולתו. אחרי שהרשות אישרה את המשך הטיפול, עדיין נותרה העלות הגבוהה של נסיעה במונית מהמחסום לבית החולים. למזלי יש לנו את יובל, בלי העזרה שאנחנו מקבלים ממנו - לא הייתי יכול לעמוד בהוצאה הזו.

עמותת "בדרך להחלמה" הוקמה לפני כשנה, ע"י יובל רוט שאחיו אודי נחטף ונרצח בדרכו מיחידת המילואים בה שרת ברצועת עזה, בדרכו הביתה. עיקר פעילותה בהסעת חולים פלשתינאים, רובם ככולם ילדים, והוריהם ממחסום המעבר לטיפולים רפואיים בבתי החולים ובחזרה אל המחסום, וכן סיוע ברכישת ציוד עזר רפואי. בעמותה פעילים היום כ-200 מתנדבים. אחת לשנה, זו השנה השלישית ברציפות מארגנים מתנדבי העמותה יום כיף לחולים ובני משפחותיהם. "התחלתי את הסעת החולים בעקבות בקשתו של מוחמד כבהא אותו הכרתי בפורום המשפחות השכולות, לפני כ-6 שנים, " מספר יובל, "הוא ביקש ממני להסיע את אחיו. נעניתי לבקשה, ותוך זמן קצר התחילו להגיע אלי פניות נוספות המבקשות הסעה. תחילה פניתי לקרובי וביקשתי את עזרתם, אבל כשזרם הפניות הלך וגבר פנינו באמצעות האינטרנט לכל המעוניין (אפילו פעם בשבוע, אפילו לכיוון אחד), ולשמחתי זכינו להיענות. עדיין זקוקים למתנדבים נוספים. לפני כשנה ליאונרד כהן שמע על פעילותנו והחליט לתרום לנו סכום כסף, מה שחייב אותנו להיות עמותה מוכרת". גם בשעת הראיון הטלפוני הניידים של יובל לא מפסיקים לצלצל. הא מצוץ בצג הטלפון ומחליט בשבריר שניה מה סובל דיחוי ומה מחייב תשובה מיידית. 0505281899 זמין כל היום לכל קריאה. פעילות העמותה נודעה גם לרשת CNN ויובל מועמד בימים אלה לתואר אחד מעשרת הגיבורים של השנה, במסגרת מיזם שנתי שמקיימת הרשת.

מוחמד כבהא מהכפר יעבד, האיש העומד בקשר עם יובל רוט, בצד הפלשתיני. ההכרות ביניהם החלה, כאמור בפעילות המשותפת בפורום המשפחות השכולות. אחיו, שוטר בכוחות הבטחון של הרשות הפלשתינית, נהרג מאש כוחותנו: "אנחנו רוצים לקדם את הפיוס בין שני העמים. להגיד שבני אדם הם בני אדם בכל מקום. וכהורים אנחנו רוצים להבטיח לילדים שלנו עתיד טוב יותר, מקום שבטוח לחיות בו.

איך מגיבים במשפחה שלך לפעילויות שאתה שותף להן?

המשפחה המורחבת שלנו ידעה הרבה סבל. אחי היה קצין בכוחות הביטחון, הוא היה אחראי על ביטחונם של האזרחים ונורה. עברנו תקופות קשות מאד. ולמרות הקושי אנחנו מבינים היום שהדרך האלימה לא מביאה לדברים טובים. הפיגועים לא מקדמים את העתיד הבטוח

של שני העמים. די! די לסבל! די לכאב! אנחנו רוצים לחיות בשקט, לפרנס בכבוד את בני המשפחה שלנו, ומידי פעם להיות שותפים לפעילויות של הנאה וכיף. בסך הכל כולנו בני אדם, וכולנו רוצים את אותם דברים. היום משתתפים בפעילות הבת של אחי והילדים של אחותי. אין לנו אפשרות לחזור אחורה. עם כל הכאב והצער אנחנו צריכים להסתכל קדימה.

אז מה תפקידך בעמותה?

בתחילת הדרך, לפני כ-6-7 שנים אנשים שנזקקו להסעה היו פונים אלי, אני הייתי יוצר את הקשר עם יובל, ומתאם את ההסעה שלהם מהמחסום אל בית החולים ובחזרה. במשך הזמן ככל שהם נוסעים יותר הקשר נעשה ישירות עם יובל. חוץ מזה אני שייך למשפחה מאד גדולה ומוכרת באזור שלנו, יוצא לי לדבר עם הרבה אנשים, בהזדמנויות שונות, בשיחות האלה אני משתדל להציג את היתרונות של החיים מתוך סליחה והבנה לעומת החסרונות שעלולים לצמוח מנקמה ומלחמות. אני מאמין שאנחנו חייבים לעזוב את המאבק האלים, להתגבר על המשקעים והשריטות מן העבר ולבחור בדרך הפיוס, שתבטיח לילדים שלנו עתיד טוב יותר.

"תראי כמה שמחה הצלחנו להביא לילדים ביום אחד של כיף" אומר מוחמד, הנה אחיינית בת 18, סיימה את בחינות הבגרות השנה" הוא מצביע על אחת הבנות היושבות סביב השולחן, "והיום, לראשונה בחייה ראתה את הים. הם כל כך נהנו בים, היה קשה להוציא אותם מהמים. ואת יודעת איך חבריהם ממתינים להם בכפר, רק כדי לשמוע סיפורים וחוויות מהיום הזה..."

מנות האוכל מוגשות לשולחן. אני רוצה לאפשר למשפחה לאכול בשקט, מפנה את המקום וממשיכה אל השולחן הבא. שם יושב ילד כבן 5, זחלול אחמד, לידו אביו, נידאל. "עד אתמול בשעות הערב לא ידענו אם כן או לא נקבל אישור ליציאה", אומר נידאל, "אחמד היה במתח. כל הזמן שאל: מה עם האישור, מתי יגיע, למה שלא בעצם...כשהגיע האישור לא היה מאושר ממנו."

מה נותן לך יום כזה?

"תסתכלי על השמחה בפני הילדים", אומר נידאל, ומצביע סביב, "אין מילה שיכולה לתאר כמה תודה אני מרגיש. אני אבא ומה אני רוצה יותר מלראות את הילדים שלי שמחים? זה כמו לצייר ציור יפה על הלבבות שלהם. ציור שבחיים לא ניתן למחוק אותו. זו הרגשה שאי אפשר לתאר אותה או לקנות אותה בכסף. זה עניין שבלב."

במרכז המסעדה מתייצבת חנין, כבהא, נערה צעירה כבת 14 מתוך דף שהכינה מראש היא נושאת דברים בשם הילדים המשתתפים: "... אני רוצה לומר לכל העולם, ששני העמים יכולים לחיות זה לצד זה. נניח מאחור את הדרכים האלימות ונבחר ללכת יחד בדרך של עזרה וסובלנות. דרך של שלום..."

בתום הברכות מתפזרים למגוון האפשרויות במרחב המקומי. הצעירים יותר לפעלטון, מתקנים מתנפחים והגדולים מתארגנים בקבוצות למשחק באולינג. מי שזו לו פעם ראשונה מקבל הנחיות מאחד המתנדבים המלווים את הקבוצה בפעילות. מסבירים את עקרונות המשחק באמצעות ידיים, רגליים ובעיקר בעזרת הנכונות והרצון הטוב. באחת הפינות יושבת.....שם המאפרת ומוסיפה צבעים לפנים השמחות ממילא, בפניה אחרת.....שם צייר הקריקטורות בהינף עיפרון מעלה חיוך על שפתי המצויירים. אין צורך בדמיון רב כדי לראות מה הפעילות עושה למשתתפיה, ואין לאיש ספק באשר לערך המוסף

שלה. צריך פשוט להתבונן סביב ולראות את החיוך שעל הפנים, את העניים המבריקות את השמחה מסביב.

למה בחרת לקחת חלק בפעילות הזו? אני פונה אל אמציה דיין מקיבוץ עין השופט, המתפנה מעיסוקיו מידי שבוע על מנת לקחת חלק בפעילות העמותה "אני רואה בכך הזדמנות לעשות משהו משמעותי בשביל הלב שלי. אני יוצר קשר עם המשפחה שאני מסיע, שומע את הסיפור האישי שלה, מלווה את המשפחה בשעות לא קלות, ומגיע תמיד למסקנה שכל בני האדם הם בני אדם.

"שנים רבות הורגלנו לשמוע שבצד השני רוצים להשמיד אותנו, לזרוק לים, שנים רבות נטעו בנו פחד, "אומר יובל, "פחד שהלך ותפס מקום בלבבות של כולנו. הפחד לא רציונאלי. אסור לנו לתת לפחד לנהל את החיים שלנו. באמצעות הפעילות בעמותה אנחנו מתגברים על הפחד הזה ומחזקים בשני הצדדים את כוחות השלום."

פעם בשנה מזמין יובל את כל החולים ובני משפחותיהם ליום כיף של העמותה. "זו הזדמנות לבני המשפחה שבמשך השנה עסוקים מאד בטיפול הרפואי ובהישרדות כלכלית להיות יחד במצב רוח מהנה, אומר יובל, יום של התרגעות למשפחות ובשבילנו הזדמנות להפגיש בין ישראלים לפלשתינאים באווירה נינוחה

מה הפעילות הזו נותנת לך, באופן אישי?

אני לא שואל את עצמי את השאלה הזו. זה חלק ממני וזהו. באופן כללי אני רואה בזה פעילות הומניטארית בין אדם לאדם (כפי שחונכתי בקיבוץ) ובמידה רבה זו תרומתי לבטחון המדינה.

ומאין הכוח להמשיך?

כשאני רואה את המתנדבים סביבי, את הנכונות שלהם לעשות, אני שומע את תגובות המשפחות, רואה מה זה עושה במעגל הקרוב למשפחות ואיך זה משפיע על המעגלים הרחבים יותר... זה מחמם את הלב, אני מרגיש שאני טובל בטוב.

השעה 17.00 מופע הלהטוטנים המרהיב של איציק אור הסתיים במחיאות כפיים, המיועדות קודם כל ללהטוטן ובעצם אולי ליום כולו. כמה צעדים לפני צועדת אל פתח היציאה מהבאולינג אמא נושאת בזרועותיה ילד כבן שלוש עם פני מלאך. כשיתעורר, קרוב לודאי ישאל האם היתה זו מציאות או חלום.